

PATVIRTINTA

Marijampolės sav. Liudvinavo Kazio

Borutos gimnazijos direktoriaus

2023 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V1-229

MARIJAMPOLĖS SAV. LIUDVINAVO KAZIO BORUTOS GIMNAZIJOS SOCIALINĖS- PILIETINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo poreikį lemia pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – bendrosios programos), įtvirtinančios kompetencijų ugdymą mokantis pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas. Ugdymas pagal bendrąsias programas turi padėti mokiniams išsiugdyti komunikavimo, kultūrinę, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninę, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetencijas. Socialinė-pilietinė veikla taip pat prisideda prie bendrosiose programose numatytų kompetencijų ugdymo ir padeda mokiniams praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus bei demonstruoti vertybines nuostatas ir sudaro galimybes pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, ypač pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant įgytas žinias gyvenimiškose situacijose.

II SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

2. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

3. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

3.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

3.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

3.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

III SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS TURINYS

4. Socialinė-pilietinė veikla (priedas Nr.1) yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

4.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis į ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokyti iš savo klaidų ir

pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinų organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo;

4.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepian mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus;

4.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinių indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms;

4.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems.

IV SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

5. Socialinei-pilietinei veiklai skirtas minimalus privalomas valandų skaičius yra numatytas Bendruosiuose ugdymo planuose. Šis laikas nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla. Pagrindinio ugdymo programoje socialinei-pilietinei veiklai atlikti gali būti skiriama iki 5 ugdymo dienų, ji turi būti atlikta iki ugdymo proceso pabaigos. Vidurinio ugdymo programoje besimokantis mokinys socialinę-pilietinę veiklą gali atlikti iki mokymosi pagal vidurinio ugdymo programą pabaigos, ji gali būti vykdoma ir mokinių atostogų metu. Už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą atsakingi Gimnazijoje paskirtas asmuo ir klasės vadovai.

6. Socialinė-pilietinė veikla vykdoma cikliška: mokinys apmąsto savo mokymosi patirtį ir priima sprendimą, į kokias socialines-pilietines veiklas norėtų įsitraukti, kaip dalyvavimas šiose veiklose padėtų jam augti ir tobulėti. Mokinys planuoja savo veiklas padedamas klasės vadovo. Mokinys pasirengia planą pasirinktai socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti (priedas Nr.2), atlieka nusimatytas užduotis, reguliariai apgalvoja savo atliekamos socialinės-pilietinės veiklos prasmingumą ir pridėtinę vertę sau ir mokyklos bendruomenei, visuomenei; jei reikalinga, mokinys keičia pirminį socialinės-pilietinės veiklos planą ir koreguoja nusimatytas užduotis. Pabaigęs nusimatytas socialinės-pilietinės veiklos užduotis, mokinys įsivertina savo patirtį ir fiksuoja socialinės-pilietinės veiklos įrodymus formoje (priedas Nr. 2).

7. Mokslo metų pradžioje mokiniai pasirašytinai supažindinami su reikalavimais atliekant socialinę-pilietinę veiklą, Marijampolės sav. Liudvinavo Kazio Borutos gimnazijos socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašu.

8. Gimnazijoje paskirtas asmuo – socialinis pedagogas konsultuoja klasių vadovus dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo, nuolat domisi, kaip sekasi mokiniams, o prireikus siūlo pagalbą. Klasių vadovas su kiekvienu mokiniu ne mažiau nei 2 kartus per mokslo metus organizuoja individualius ugdymuosius pokalbius apie jo patirtis atliekant socialines-pilietines veiklas. Pokalbių trukmė priklauso nuo mokinių įsitraukimo, motyvacijos ir kitų mokymosi poreikių. Tam tikrais atvejais, sutarus su Gimnazijos Mokinių taryba, mokiniai savo refleksiją apie atliktos socialinės-pilietinės veiklos rezultatus gali pateikti raštu, kai aprašoma, kaip mokiniams sekėsi pasiekti nusimatyto tikslų, ko mokiniai išmoko atlikdami socialinę-pilietinę veiklą, ką

sužinojo naujo apie save ir savo artimiausią aplinką, projektuoti būsimą savo socialinę-pilietinę veiklą aukštesnėje klasėje.

9. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

9.1. pateikti siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

9.2. aptarti savo pasiūlytas veiklas ir užduotis su klasės vadovu bei atsižvelgti į teikiamus siūlymus;

9.3. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;

9.4. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;

9.5. kaupti savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus;

9.6. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose su klasės vadovu ir pateikti reikiamus įrodymus apie atliktas socialines-pilietines veiklas arba pateikti savo refleksiją ir įrodymus raštu;

9.7. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą.

10. Gimnazijos vadovas:

10.1. skiria už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą ir koordinavimą atsakingus darbuotojus;

10.2. sudaro sąlygas Gimnazijoje paskirtiems asmenims organizuoti konsultacijas ir individualius ugdomuosius pokalbius; prireikus sudaro sąlygas mokiniams naudotis Gimnazijos infrastruktūra atliekant socialines-pilietines veiklas.

11. **Gimnazijoje paskirto asmens, atsakingo už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą, pareigos:** paaiškinti socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, Gimnazijos prioritetus ir pateikti gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių; pateikti rekomendacinio pobūdžio socialinių- pilietinių veiklų sąrašą klasių vadovams. Jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už Gimnazijos ribų, palaikyti ryšį su organizacijų atstovais.

12. **Klasių vadovų pareigos:**

12.1. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo; pateikti rekomendacinio pobūdžio socialinių-pilietinių veiklų sąrašą; padėti mokiniams pasirengti savo socialinės-pilietinės veiklos planus;

12.2. organizuoti konsultacijas, pagal galimybes stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis; pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviešti mokinius pokalbiui ir teikti reikiamą pagalbą, atsižvelgiant į mokinių amžių ir kontekstą; jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už mokyklos ribų, palaikyti ryšį su organizacijų atstovais, domėtis, kaip sekasi mokiniams;

12.3. teikti grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus;

12.4. ugdymo laikotarpio pabaigoje patikrinti, kad būtų įvykdytas minimalus socialinės-pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrinti mokinio patirtį ugdomųjų pokalbių metu arba gavus mokinio refleksiją raštu ir vertinti mokinio įvykdytas užduotis bei refleksiją. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), nurodant veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių, elektroniniame „Mano dienyne“. Mokiniais, negavusiems įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko išsikelti naujus ar patikslinti išsikeltus tikslus ir juos pasiekti.

SOCIALINIŲ- PILIETINIŲ VEIKLŲ KRYPTYS

Kryptis	Veiklos
1. Pagalbos gimnazijai veikla	<ul style="list-style-type: none"> • darbas gimnazijos bibliotekoje; • gimnazijos interjero atnaujinimas, gimnazijos bendrųjų erdvių apipavidalinimas, svetingos aplinkos kūrimas; • pagalba dalykų mokytojams tvarkant kabinetus, metodinę medžiagą, leidžiant standus ir kt.; • budėjimas pertraukų metu gimnazijos valgykloje; • budėjimas renginių metu; • pagalba klasių auklėtojams; • gimnazijos patalpų tvarkymas, mokymo priemonių kūrimas, reklaminių bukletų kūrimas; • renginių organizavimas; • pagalba klasių auklėtojams organizuojant renginius, išvykas.
2. Ekologinė veikla	<ul style="list-style-type: none"> • gimnazijos aplinkos tvarkymas; • pagalba tvarkant Liudvinavo miestelio aplinką, dalyvavimas talkose; • pagalba tvarkant Liudvinavo lankytinas vietas; • dalyvavimas Gimnazijos, Marijampolės savivaldybės ar respublikinėse ekologinėse akcijose, projektuose.
3. Projektinė veikla	<ul style="list-style-type: none"> • dalyvavimas pilietinio ugdymo, prevenciniuose, socialiniuose, karjeros planavimo projektuose; • gerumo akcijos; • renginių organizavimas; • parodų rengimas.
4. Socialinė veikla	<ul style="list-style-type: none"> • savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose ir kitose įstaigose; • individuali pagalba mokymosi sunkumų turintiems ar žemesnių klasių mokiniams, migrantams; • pagalba pradinių klasių mokytojams, pailgintos darbo dienos grupėje; • pagalba organizuojant sportinę veiklą; • budėjimas gimnazijoje pertraukų metu (II, III g.kl.); • veikla globos įstaigose, ligoninėse, bažnyčiose (I-IV g.kl.).
5. Pilietinė veikla	<ul style="list-style-type: none"> • pilietinių iniciatyvų organizavimas; • aktyvi veikla gimnazijos savivaldoje; • veikla Marijampolės sav. Jaunimo organizacijose. Pilietinė veikla gali būti mokinio vykdoma savarankiškai ar bendradarbiaujant su asociacijomis bei savivaldos institucijomis ir kt.; • savarankiškas tiriamasis darbas tobulinant gimnazijos veiklą, prevencinė veikla (apklausos, anketavimas, tyrimų ir analizių apibendrinimas, pristatymai) bei pagalba organizuojant tokias apklausas, tyrimus gimnazijoje bei juos apibendrinant.

6. Kita veikla	<ul style="list-style-type: none">• konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;• dalyvavimas kraštotyrinėje veikloje, domėjimasis aplinkosaugine veikla, dalyvavimas ekspedicijoje, žygyje, istorinių šaltinių nagrinėjimas.
-----------------------	--

